

ام فروه

ام فروه، همسر **امام باقر (علیه‌السلام)** و مادر بزرگوار **امام صادق (علیه‌السلام)** می‌باشد. وی بانویی جلیل‌القدر و مورد تمجید امام صادق (علیه‌السلام) بوده است.

فهرست مندرجات

- ۱ - نام و لقب
- ۲ - آشنا به علوم زمانه خویش
- ۳ - نظر امام صادق درباره ایشان
- ۴ - پانویس
- ۵ - منبع

نام و لقب

حضرت صادق (علیه‌السلام) در کلیه صفات و سجایای اخلاقی مانند آباء خود سرآمد روزگار و منحصر به فرد بوده و اصولاً وجود چنین امامی، با دارا بودن تمام فضایل مستلزم پرورش یافتن در دامن مادری پاک و با دانش بوده است.
نام مادر او فاطمه یا قریبه دختر **قاسم بن محمد بن ابی بکر** است. **کنیه** مادر امام (علیه‌السلام) را ام فروه گفته‌اند. پدرش قاسم بن محمد بن ابی‌بکر و مادرش را اسماء، دختر **عبدالرحمن بن ابی‌بکر** ذکر کرده‌اند.
ام فروه بانوی معظمه‌ای بود که در دامن سیادت قاسم بن محمد بن ابی‌بکر تربیت شده و گویند از دو جهت ایرانی‌نژاد است یکی از طرف پدر که به ملکه ایران **شهربانو** می‌رسد و از طرف مادر - پدرش نیز بنا بر روایتی خواهر شهربانو ملکه دیگر ایران را داشته است و این نسب پاک آریایی به مقام سیادت جدش **حضرت زهرا (سلام‌الله‌علیها)** سیده زنان عالم اضافه شده و از دو رشته تربیت صحیح و پاک این نابغه علم و ادب بوجود آمد و از جدش حضرت سجاد می‌شنید که ناشر علوم جلی و خفی خواهد بود. [۱]

آشنا به علوم زمانه خویش

شیخ **کلینی** در کتاب کافی به سند خود از **عبدالاعلی** نقل کرده است که گفت: ام فروه را دیدم که در اطراف **خانه کعبه** طواف می‌کرد و لباسی پوشیده بود که کسی او را نشانسد. هنگامی که خواست دست خود را روی **حجرالاسود** بگذارد، دست چپ را روی سنگ گذاشت. مردی (که به نظر می‌رسد از **عامه** بوده) به او گفت: دست چپ را روی سنگ گذاشتی بر خلاف **سنت** است و تو اشتباه کردی. ام فروه گفت: لازم نیست تو چیزی به ما بیاموزی چرا که ما از دانش شما بی نیاز هستیم. [۲][۳] و از این پاسخ می‌توان آشنایی او را به مسایل فقهی دریافت. [۴]
ام فروه از **امام باقر (علیه‌السلام)** احادیث زیادی نقل کرده است. از **امام سجاد (علیه‌السلام)** نیز روایاتی نقل کرده که یک مورد آن از نظرتان می‌گذرد: «حضرت علی بن الحسین (علیه‌السلام) به او فرمود: ای ام فروه، من برای گناهکاران از **شیعیان** خود در هر روز و شب صد بار **دعا** می‌کنم و از خدا برای آنان **طلب آمرزش** می‌نمایم، زیرا ما بر چیزی که می‌دانیم **صبر** می‌کنیم و آنها بر چیزی که نمی‌دانند صبر می‌کنند.» [۵][۶][۷]

نظر امام صادق درباره ایشان

امام صادق (علیه‌السلام) درباره مادرش فرموده است: «مادرم **مومن**، **متقی**، و **نیکوکار** بود و خداوند نیکوکاران را دوست می‌دارد.» [۸]

پانویس

۱. ↑ عمادالدین حسین اصفهانی، زندگانی حضرت امام صادق (علیه‌السلام) تهران: تیرماه ۱۳۳۹، ص ۲۱.
۲. ↑ کلینی، محمد بن یعقوب، فروع کافی، ج ۴، ص ۴۲۸، کتاب حج. [۹]
۳. ↑ حسینی عاملی، سیدمحسن امین، اعیان الشیعه، ج ۴، ص ۲۲۸ [۱۰]
۴. ↑ شهیدی، سیدجعفر، زندگانی امام صادق، تهران: دفتر فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۷۷، ص ۵.
۵. ↑ کلینی، محمد بن یعقوب، ج ۱، ص ۴۷۲. [۱۱]
۶. ↑ مسعودی، علی بن حسین، اثبات الوصیه، ص ۱۸۲. [۱۲]
۷. ↑ علیدوست خراسانی، نورالله، پرتوی از زندگانی امام صادق (علیه‌السلام)، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۷، ص ۲۲.
۸. ↑ کلینی، محمد بن یعقوب، اصول کافی، ج ۱، ص ۴۷۲. [۱۳]

